

Remember september

Posted on 2 oktober 2021 by J.M.C.M. Smarius

Na de verkiezingen van 17 maart 2021 bleek de VVD 34 zetels in de Tweede Kamer te hebben, D66 24 zetels, de PVV 17 zetels, het CDA 15 zetels en de ChristenUnie 5 zetels. Sigrid Kaag maakte een vreugdedansje op tafel en verkondigde daarna bijna 200 dagen lang dat D66 echt nooit meer met de ChristenUnie in een kabinet zou gaan zitten.

Volgens de peiling van *EenVandaag* van 31 augustus 2021 zou de VVD 39 zetels krijgen en dus 5 zetels winnen. D66 zou 21 krijgen, dus 3 zetels verliezen. De PVV zou met 17 zetels gelijk blijven. Het CDA zou 5 zetels verliezen en op 10 zetels blijven steken. De ChristenUnie zou juist 1 zetel winnen en op 6 zetels komen. VVD, D66 en PVV zouden een meerderheidskabinet kunnen vormen. Maar ja, veel politici willen niets van de PVV weten, hoewel toch bijna 9% van het kiezersvolk op deze partij gestemd had. 'Zou het niet democratischer zijn om gewoon de meeste zetels te tellen vanaf de grootste partij en tot een meerderheid boven de 75 zetels?', zo vroeg Wilco Massaar zich af in *De Telegraaf* van 8 september 2021.

‘Ik vertrouw bijna niemand’

Nadat Kajsa Ollongren bij het verlaten van het Binnenhof notities over ‘positie Omtzigt functie elders’ duidelijk zichtbaar voor zich hield en na de HJ Schoo-lezing van Sigrid Kaag ging het bergafwaarts voor D66. ‘Ik vertrouw bijna niemand’, sprak Sigrid Kaag in het Kamerdebat toen haar gevraagd werd of ze nog vertrouwen had in VVD-leider Rutte. ‘Alleen mijn eigen man en een paar vrienden.’ ‘Iemand die zo in de wereld staat heeft in de Nederlandse politieke kosmos waar vertrouwen de basis is van iedere stap die gezet wordt niets te zoeken’, schreef Geert Dales op 8 september 2021.

Uit onderzoek van Maurice de Hond bleek dat Sigrid Kaag zelf totaal niet vertrouwd wordt.

Kaag neemt ontslag

Op 16 september 2021 werd in de Tweede Kamer een motie van afkeuring tegen Kaag ingediend over de zeer moeizame evacuaties van Afghanen en Nederlanders uit Afghanistan. In de Tweede Kamer hing de geur van wilde beesten. Afghaanse medewerkers van de Nederlandse ambassade in Kabul blijken op het nippertje te zijn gered uit de hel van de Taliban.

De Kamerleden stortten zich vooral op de rommelige besluitvorming van het kabinet. Elk antwoord van de ministers riep weer nieuwe parlementaire vragen op. Toen de ChristenUnie de motie van afkeuring tegen Sigrid Kaag steunde, bleek daar een Kamermeerderheid voor. Sigrid Kaag nam ontslag als minister van Buitenlandse Zaken, nadat de Tweede Kamer een motie van afkeuring tegen haar aannam.

Bredere samenwerking

Op 19 september 2021 gaan VVD, D66 en CDA op initiatief van VVD-Kamerlid Sophie Hermans samen met het ‘brede politieke midden’ op zoek naar meerderheden voor plannen voor de begroting van volgend jaar. Hoofdrolspelers in de formatie willen samenwerken met andere partijen. Hoekstra: ‘We hebben sowieso niet de luxe om, los van wie er in de coalitie zitten, te zeggen: er is maar een heel kleine groep met wie we verder willen samen. Kaag: ‘Het is altijd goed om bredere samenwerking te hebben, zeker in een tijd van gefragmenteerd en

gepolariseerd landschap.'

Hoor wat Wopke Hoekstra en Sigrid Kaag zeggen: 'We hebben sowieso niet de luxe om, los van wie er in de coalitie zitten, te zeggen: er is maar een heel kleine groep met wie we verder willen samen.' 'Het is altijd goed om bredere samenwerking te hebben, zeker in een tijd van gefragmenteerd en gepolariseerd landschap.'

Hoekstra en Kaag sluiten anderen uit

Flauwe kul. Als je niet de luxe hebt om met een heel kleine groep samen te werken, als je het altijd goed vindt om bredere samenwerking te hebben, waarom praat je dan niet met de PVV? VVD, D66, PVV en CDA hebben genoeg zetels voor een parlementaire meerderheid. Wanneer je zegt dat bredere samenwerking altijd goed is, is een minderheidskabinet nooit nodig.

Wat Hoekstra en Kaag beweren vloekt met wat ze doen: anderen voor samenwerking uitsluiten.

Uit onderzoek van 20 september 2021 blijkt dat 6 op de 10 Nederlanders liever nieuwe verkiezingen zien dan formatie van een minderheidskabinet. Alleen bij de VVD schaart de achterban zich in meerderheid, ongeveer tweederde, achter doorformeren. Bij D66-stemmers zakt het vertrouwen in partijleider Sigrid Kaag hard weg. In Rutte blijft ondanks alles het vertrouwen torenhoog.

CDA- en D66-kiezers ontevreden

Uit de peiling van Kantar Public van 20 september 2021 blijkt dat de PVV en D66 met ieder 20 zetels even groot zouden worden. Uitsluiting van de een door de ander zou nog ondemocratischer worden.

Op 21 september 2021 laat Sigrid Kaag laat het belangrijkste debat van het jaar schieten. Zij zal zelf niet het woord voeren tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen, maar laat dat waarnemend fractievoorzitter Rob Jetten doen.

Volgens de peiling van Maurice de Hond van 26 september 2021 zou de VVD naar 35 zetels gaan. D66 zou 1 zetel verliezen en 19 zetels overhouden. De PVV zou teruggaan naar 17 zetels. Het CDA zou naar een dieptepunt van 5 zetels gaan. De ChristenUnie zou winnen en op 7 zetels komen. Hoewel de Algemene Politieke Beschouwingen geen aardbeving hebben veroorzaakt in het Nederlandse politieke

landschap, blijft zichtbaar dat kiezers van CDA en D66 ontevreden zijn over de koers.

Treurspel

Op 26 september 2021 heft Sigrid Kaag de blokkade tegen ChristenUnie op. Wel wil D66 dat er eerst met de zes partijen uit het 'brede midden' van de Tweede Kamer wordt onderhandeld. Als die niets opleveren is D66 ook bereid te praten over voortzetting van de huidige coalitie met de ChristenUnie.

VVD, CDA en ChristenUnie blijven stil na de stap van D66.

Bart Jan Spruyt noemt dat voorstel van Kaag, al in augustus gedaan en toen geblokkeerd, in Wynia's Week terecht het laatste dieptepunt in 'één treurspel van onwelwillendheid en incompetentie'.

Uit de peiling van *EenVandaag* Ipsos van 28 september 2021 blijkt, dat de VVD wint en op 37 zetels komt. D66 blijft 19 zetels houden. De PVV wint een zetel en komt op 18. Het CDA wint 3 zetels en komt op 8 zetels. De ChristenUnie zou 2 zetels verliezen en op 5 zetels komen.

Afgang

Op 29 september 2021 komt de formatie tot een kookpunt. Remkes heeft geen zin in flauwekul. In een soort wanhoopspoging probeert hij de formatie alsnog vlot te trekken. Uiteindelijk lijkt voortzetting van het huidige demissionaire kabinet de meest waarschijnlijke optie. Nieuwe verkiezingen horen tot de mogelijkheden. Maar bijna iedereen ziet die als een afgang.

Alsof het geen afgang is om 200 dagen nodig hebben om te beslissen dat je doet wat je al deed.

VVD, D66 en CDA houden na een dag overleg met informateur Johan Remkes intern beraad over de uitkomst. Vooral D66 moet lang intern delibereren. Een extraparlementair kabinet zou van tafel zijn.

Op 30 september 2021 besluit D66 toch maar te onderhandelen over voortzetting van de huidige coalitie. De oppositie boos: er verandert dus niets.

Is Nederland wel een democratie?

OK. Nu de formatiebeslommeringen zijn verworden tot wat Bart Jan Spruyt karakteriseert als een 'treurspel van onwelwillendheid en incompetentie', met deelnemers die herhaaldelijk laten blijken meer oog te hebben voor het eigen partijbelang dan voor dat van het volk, hoe moet het dan wel?

Op de eerste plaats behoren alle deelnemers aan dit treurspel zich te realiseren wat hun plaats is in hetgeen in Nederland democratie heet te zijn.

Nog één keertje dan:
In een democratie is de macht aan het volk.
In Nederland hebben politieke partijen de macht.
Politieke partijen bepalen op welke personen kiezers bij verkiezingen mogen stemmen.
In een democratie hoort het volk, horen kiezers bij verkiezingen zelf te bepalen op wie zij stemmen.
Gekozenen zijn in Nederland vertegenwoordigers van politieke partijen.
Volksvertegenwoordigers zijn ze niet, want ze zijn niet vrijelijk door het volk gekozen.
Politieke partijen bepalen wie met wie gaat onderhandelen. Niet het volk bepaalt dat.
Politieke partijen bepalen wie van onderhandelingen wordt uitgesloten. Niet het volk bepaalt dat.
Politieke partijen bepalen wie met wie gaat samenwerken. Niet het volk bepaalt dat.
Politieke partijen bepalen wie met wie gaat regeren. Niet het volk bepaalt dat.
Politieke partijen bepalen welk beleid de nieuwe regering gaat voeren. Niet het volk bepaalt dat.
Conclusie: De macht is in Nederland niet aan het volk. Nederland is dus geen democratie.

In een democratie zijn parlement en regering ondergeschikt aan het volk.
In een democratie heeft het volk de macht parlement en regering te corrigeren.
In een democratie hoort het volk niet alleen maar te mogen kankeren en klagen, maar moet het ook de mogelijkheid hebben om in te grijpen.
In een democratie is een Tweede Kamer, die het volk dat ontzegt, niet meer dan een dure lege huls.